

Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας: Ισχυρισμοί για το «άνοιγμα» στο διάλογο Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα

Όπως τόνισε ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, το κείμενο εργασίας της Διεθνούς Μικτής Επιτροπής επί του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και της Ορθόδοξης Εκκλησίας, το οποίο διαδόθηκε από ορισμένα ΜΜΕ, δεν απηχεί τη θέση της Ορθόδοξης πλευράς στο θέμα του Πρωτείου του Επισκόπου Ρώμης και μπορεί να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως βοηθητικό υλικό για την περαιτέρω εργασία.

Παρά τους ισχυρισμούς του Τύπου, δεν υπήρχαν «ανοίγματα» στη συνεδρία της Επιτροπής επί του Θεολογικού Διαλόγου Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών στη Βιέννη. Η συνεδρία ασχολήθηκε με τη συζήτηση του ρόλου του Επισκόπου Ρώμης κατά την πρώτη χιλιετηρίδα. Επί του θέματος προετοιμάστηκε ένα κείμενο από τη Συντονιστική Επιτροπή, το οποίο συζητήθηκε πέρυσι στην Κύπρο. Το πρόχειρο κείμενο «διέρρευσε» στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και κυκλοφόρησε.

Προϋποτίθετο ότι στη Βιέννη θα ολοκληρωνόταν η συζήτηση αυτού του κειμένου. Και όμως έγινε διαφορετικά τα πράγματα: πολλή ώρα δαπανήθηκε για τη συζήτηση του καθεστώτος του κειμένου. Οι ορθόδοξοι σύνεδροι εξ αρχής επέμειναν ώστε το «Κρητικό κείμενο» δε μπορεί ούτε να δημοσιευθεί επίσημα εκ μέρους της Επιτροπής, ούτε να υπογραφεί από τα μέλη αυτής. Από την άποψή μας, το παρόν κείμενο χρειάζεται περαιτέρω ουσιαστική επεξεργασία αλλά και μετά την επεξεργασία μπορεί να απολαμβάνει το καθεστώς μόνο του «κειμένου εργασίας», δηλαδή να είναι αποκλειστικά βοηθητικό υλικό (*instrumentum laboris*), το οποίο θα χρησιμοποιηθεί κατά την προετοιμασία των επόμενων κειμένων, αλλά δε θα έχει κανένα επίσημο καθεστώς.

«Το Κρητικό κείμενο» έχει αποκλειστικά ιστορικό χαρακτήρα και κάνοντας λόγο για το ρόλο του Επισκόπου Ρώμης δεν αναφέρεται σχεδόν στους Επισκόπους των άλλων κατά τόπους Εκκλησιών της πρώτης χιλιετηρίδας, πράγμα το οποίο δημιουργεί τη λανθασμένη αντίληψη για τον τρόπο διανομής των αρμοδιοτήτων στην αρχαία Εκκλησία. Επιπλέον, από κείμενο λείπει μια σαφή και ξεκάθαρη διαπίστωση πως η δικαιοδοσία του Επισκόπου Ρώμης κατά την πρώτη χιλιετηρίδα δεν επεκτεινόταν στην Ανατολή. Ελπίζουμε ότι αυτά τα κενά και παραλείψεις θα συμπληρωθούν κατά την επεξεργασία του κειμένου.

Μετά την εκτενή συζήτηση η Επιτροπή αποφάσισε ότι το κείμενο απαιτεί την επεξεργασία και ότι η οριστική απόφαση σχετικά με το καθεστώς του θα παραπεμφθεί στην επόμενη συνεδρία της ολομέλειας της Επιτροπής, δηλαδή σε δυο περίπου χρόνια. Μέχρι τότε θα έχει επεξεργασθεί το σχέδιο ενός καινούργιου κειμένου, το οποίο θα ασχοληθεί με τον ίδιο προβληματισμό αλλά εξ απόψεως θεολογικής.

Για τα Ορθόδοξα μέλη είναι προφανές, ότι κατά την πρώτη χιλιετηρίδα η δικαιοδοσία του Επισκόπου Ρώμης επεκτεινόταν αποκλειστικά στη Δύση, ενώ στην Ανατολή το έδαφος διανεμήθηκε ανάμεσα στα τέσσερα Πατριαρχεία: Κωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων. Επίσκοπος Ρώμης δεν είχε καμία άμεση δικαιοδοσία στην Ανατολή, παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις οι Ιεράρχες της Ανατολής προσέφευγαν στη διαιτησία του στις θεολογικές διαμάχες. Αυτές οι προσφυγές δεν ήταν συστηματικές και με κανένα τρόπο δε μπορούν να ερμηνευθούν με την έννοια ότι τον Επίσκοπο Ρώμης αντιμετώπιζαν στην Ανατολή ως φορέα της ύπατης εξουσίας για όλη την Οικουμενική Εκκλησία.

Ευελπιστώ ότι στις επόμενες συνεδρίες της Επιτροπής η Ρωμαιοκαθολική πλευρά θα δεχθεί αυτή τη θέση, η οποία στηρίζεται στις πολυάριθμες ιστορικές μαρτυρίες.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/56651/>